

Ellen Hondelink

Van: Griffie Zevenaar
Aan: Griffie Zevenaar
Onderwerp: Bosbeheer & Biomassa - Een onterechte aanname van duurzaamheid en een zeer schadelijk duet van deze twee... (Staatbosbeheer Directie)
Bijlagen: 20190415_Diemen-Nuon.jpg; DIEMEN_TWEEDEKAMER.jpg; Biomassa_NL.jpg; BOSBEHEER IN NEDERLAND.jpg; EYE CATCHER HOUTSTOOK_PUBLIC.cleaned.pdf

Van:
Verzonden: woensdag 17 april 2019 19:58
Aan: Gemeente Zevenaar
Onderwerp: Bosbeheer & Biomassa - Een onterechte aanname van duurzaamheid en een zeer schadelijk duet van deze twee... (Staatbosbeheer Directie)

Geachte grifie der Nederlandse gemeentes,
Ook de Nederlands gemeentes informeer ik bij deze over de email die ik naar Staatsbosbeheer heb gestuurd.
De reden is dat ook gemeentes en de overheid bijdragen aan het probleem van houtkap gezien de onnoemelijke aantallen bomen die binnen en buiten de grenzen van gemeentes worden gekapt.

hartelijke groet

----- Forwarded message -----
Van:
Date: wo 17 apr. 2019 om 19:50
Subject: Bosbeheer & Biomassa - Een onterechte aanname van duurzaamheid en een zeer schadelijk duet van deze twee... (Staatbosbeheer Directie)
To: <info@staatsbosbeheer.nl>

Goedenavond Staatsbosbeheer,
In het duurzaamheidakkoord van Nederland heeft men biomassa geaccepteerd als duurzame energiedrager op basis van het verhaal van de korte CO2 cyclus. Helaas is biomassa helemaal niet duurzaam en zeker niet schoon. Ik zal u laten weten waarom en ook wat er verder nog speelt. U krijgt dan een gevoel van de impact..en u wordt eerlijk en volledig geïnformeerd.

Houtstook/ Biomassa

Houtstook geeft 2x zoveel CO2 af als aardgas en 15% meer dan steenkool en in hoog tempo worden overal in hoog tempo bomen gekapt. Ook in Nederland is het resthout niet aan te slepen en het GNMF heeft al laten weten dat het onmogelijk is aan de energiehonger van de al bestaande biomassacentrales te voldoen zonder het bestaande bosareaal in Nederland aan te spreken. U ziet wat er gebeurt in de Baltische staten, in Canada en USA. Hele bossen gaan eraan voor houtopstook en om de honger van Europese biomassacentrales te stillen.

De resultaten zijn er dan ook naar, omdat het verdienmodel van bosbeherend Nederland, met SBB voorop gebaseerd is op houtkap en verkoop van hout, vnl. als brandstof en daar zit dus het essentiële probleem in Nederland. Ook omdat ecologen bij bosbeheer besloten hebben de nadruk te leggen op naturomvorming zoals heide, zandvlakte en bijkomende begrazing. Even uitzoomen en zien waar we voor staan in de samenleving is er dan niet meer bij. We willen minder uitstoot van CO2 en meer opname van CO2. Het is gezien de snelheid van houtopstook en de langzame groei van nieuwe aanplant niet vol te houden dat we de uitstoot kunnen compenseren door aanplant.

U zult dus samen met Carola Schouten en de overheid moeten zoeken naar een ander verdienmodel. D.w.z. Dus niet op basis van houtkap. Misschien kunt u exploreren naar andere opties bijv. bekostiging uit CO2 heffing ? Of crowdfunding ? U heeft natuurlijk ook leden en donaties die u als SBB ontvangt. ? Dit is vast en zeker een creatieve uitdaging voor u als bosbeheerder.

Bomenkap

(Niet)Legitieme bomenkap zou de aanplant of aangroei van bestaande bossen niet mogen overtreffen en zeker niet in de mate die we zien sinds 2013. Boskap is dus wel goed voor verdunning ter garandering van een betere bosgroei, voor meer diversere en rijkere ecosystemen alsmede de kansen vergroten voor monumentale bomengroei. Hoe rijker het ecosysteem hoe beter CO2 wordt opgenomen.

Gezondheidsrisico's

Ik stuur u ook de infographics die ik samen met een aantal experts op het gebied van houtstook heb samengesteld (o.m. Jos Merks van het Luchtfonds, en de werkgroep houtstook van Milieu Defensie), dat zijn zeker niet de minsten op dat gebied.
We hebben 2000 doden per jaar door houtstook en nu komt biomassa erbij met het op hoge temperatuur en met zeer efficiënt verbranden van o.m. hout. Hout dat uit onze bossen komt en alles wat door allerlei instanties wordt gekapt (Zie Meldpunt Bomenkap en Media). Een zwaar onderschat/onbekend fenomeen is dat ultrafijnstof onzettend schadelijk is voor de gezondheid en dat we allemaal in het westen lopende tijdbommen zijn. De hele kleine deeltje < PM0.1 komen in onze bloedbaan en bereiken zo ook onze hersenen, maken onze bloedvaten kapot (aderverkalking) en ook kanker neemt daardoor toe. Alzheimer, dementie, longkanker, etc. Zwangere vrouwen, kinderen en ouderen zijn extrakwetsbaar en de komende generaties lopen Epigentische schade op. (vergelijkbaar met de hongerwinter waarbij nakomelingen meer kans hebben op diabetes)
Het geval Biomassa centrale van Diemen laat zien dat de uitstoot nog erger is dan wat men pretendeerde. Zie onderzoek van buro mobilisation

Verzuring van de bosbodems en verdere verarming

Op opstoken van hout in (pellet)kachels en als biomassa doet de uitstoot van NO2 (stikstofdioxide) en zware metalen, furanen en PAK's toenemen met als resultaat verdere achteruitgang van al in slechte staat verkerende bosbodems in Nederland.

Sociale gevolgen

Voor mensen die houden van de natuur is het een grote stressfactor die mensen het recht onthoudt om van hun bossen te genieten.

De overheid en SBB en andere beheerders zijn niet de echte eigenaars. Dat zijn de inwoners van Nederland. We hebben de bossen nodig om het contact met de natuur te behouden en om ons te ontspannen, om nog maar niet te spreken over het bestaansrecht van alle flora en fauna. Ook daar hebben de overheid, gelieerde instanties en de bosbeheerders een morele verantwoordelijkheid.

Als we dus nu weten dat biomassa en houtstook hoofdzakelijk de niet-juiste reden is voor houtkap en als u dan ook even weer kijkt naar alle nadelen die ik hier boven heb beschreven, dan zult u ook toe moeten geven dat het zo niet langer kan. Biomassa is een gepasseerd station. Er moet ook van Staatsbosbeheer verwacht kunnen worden dat men zich inleeft in de consequenties en wat er leeft in de samenleving.

De oorsprong van het kwaad ligt natuurlijk allereerst bij duurzaamheidsakkoord dat stelt dat biomassa duurzaam is. Met als bijkomend kwaad natuurlijk de subsidies voor biomassa en voor pelletkachels.

Het enige juiste antwoord is **ophouden** met biomassa en houtstook, dus inzetten op echt duurzame innovatie en alle inspanningen om als overheid, bedrijfsleven en burger bij te dragen aan een duurzaam Nederland, en daar hoort een toenemend natuurvormend bosareaal bij.

Laat u weten wat uw zet nu is ? Dat zou ik op prijs stellen.

Bijlagen

1. EY CATCHER HOUTSTOOK_PUBLIC.pdf

Collage met meerdere informatieve slides, met de details wat zeer verhelderend is (ook in 2018 gedeeld aan alle gemeentes en de tweede kamer)

2. 20190415_Diemen-Nuon.jpg

Krantenartikel, met de negatieve effecten duidelijk gepresenteerd en de absurde uitspraak van Nuon dat het allemaal meevalt met de vervuiling

3. DIEMEN_TWEEDEKAMER.jpg

Berichtgeving mijnerzijds aan de tweede kamer met weergave van het rapport van Mobilisation

4. Biomassa_NL.jpg

Laat zien welke biomassacentrales er zijn (of in aanbouw zijn) en welke bossen in Nederland gebruikt worden voor opstook als biomassa.

Dus geen resthout in dit geval.. Dat is volstrekt onvolledig en misleidend.

5. Bosbeheer in Nederland.jpg

(Simpel diagram) laat alle verbanden zien en verduidelijkt waar de problemen liggen.

Hartelijke groet. Alsmede ook namens het luchtfonds.

Trouw Maandag 15 April 2019

Diemen krijgt grootste houtoven

biomassa luchtvervuiling

MAAIKE HILLEBRAND MET HAAR GEZIN. DE LERARES VERZAMELT DE 5500 HANDTEKENINGEN TEGEN DE CENTRALE OMDAT ZE ZICH ZORGEN MAART OVER EEN VERSLECHTERING VAN DE LUCHTKWALITEIT. FOTO JEAN-PIERRE JANS

De kleine gemeente Diemen is tegen de komst van een grote biomassacentrale. Toch mag Nuon die bouwen. De regering vindt hout verbranden 'duurzaam' en geeft 8 miljard subsidie.

Van SYBILLA CLAUS

Ondanks terechte tegenstand bij houtgestookte biomassa-centrale mag Nuon toch verder gaan.

T.a.v. de vergunning is de normering ook veel te soepel.

Tegen alle logica in wordt het doorgedrukt.

Via een kennis vernam wethouder Jorrit Nuijens afgelopen najaar dat zijn gemeente Diemen de grootste biomassacentrale van Nederland zou krijgen. "Mijn eerste reactie was: waar zit de knop om dit plan uit te zetten?", zegt Nuijens (GroenLinks) in zijn werkkamer in het gemeentehuis.

De houtgestookte centrale van Nuon gaat 120 megawatt produceren voor het warmtenet van Amsterdam en Almere. Wethouder Nuijens heeft de uitknop nog steeds niet gevonden, alhoewel de hele gemeenteraad en b. en w. zich tegen het plan keerden. Dat deden ook buurgemeenten Gooise Meren, Weesp, de stadsdeelcommissie Amsterdam-Oost, het Longfonds en Natuurmonumenten. Inwoners kwamen in actie. Lerare Maaïke Hillebrand verzamelde 5500 handtekeningen tegen, 'als verontruste moeder'. Allemaal vergeefs.

Het bleek dat de gemeente en de provincie Noord-Holland wel moeten instemmen met de bouwvraag: "Als die voldoet aan de wet- en regelgeving", aldus de wethouder. De Diemense raad schakelde deze week een advocaat in om nogmaals te zoeken naar een juridisch muizegaatje om de omstreken bouw te voorkomen.

Want het kabinet mag 'houtige biomassa verbranden' duurzaam vinden, talloze experts denken daar anders over. Achthonderd wetenschappers schreven een noodkreet aan het Europees Parlement. Hoogleraar Louise Vet noemt biomassa 'een ramp voor het klimaat' en de duurzaamheidscriteria voor subsidie van Den Haag 'een papieren werkelijkheid'.

Toch willen veel kolencentrales nu overstappen naar houtstook, aangespoord door de 8 miljard euro subsidie die minister Eric Wiebes (economische zaken) daarvoor beschikbaar stelt. Nuon zegt dat het nog niet weet hoeveel subsidie er zal komen, tegenstanders denken aan zo'n 300 miljoen euro. Bovendien hoeft de energiecentrale in Diemen die nu overgaat van gas naar hout geen emissierechten te betalen. De wethouder van Diemen vraagt zich af waarom Den Haag niet meer investeert in isolatie van corporatiewoningen of ontwikkeling van schone technologieën. "Biomassa moet nu een gat opvullen, tot 2030. Maar wat is er daarna beschikbaar? Of blijven we straks bomen stoken?"

Nuon benadrukt dat houtstook tijdelijk is. Het wil gecertificeerde houtbrokjes gebruiken, maar waarvandaan is nog niet bekend. Tegenstanders vrezen massale boskap in verre landen. "Amsterdam heeft voor zijn nieuwe biomassacentrale in het havengebied al het regionale snoeihout opgekocht", zegt Nuijens. Dus moet Diemen het elders halen. "Hoe duurzaam is dat?" Ook Zaandam bouwt een biomassacentrale. "Als overal houtcentrales komen, is het hout niet aan te slepen", voorspelt Nuijens. "Ruim de helft van onze zogenaamd

duurzame energie bestaat nu al uit biomassa."

Dan is er nog het uitstootprobleem. Volgens tegenstanders brengt een biomassacentrale veel meer CO2 in de lucht dan een gascentrale, zelfs meer dan een kolencentrale. RIVM en GGD waarschuwden vorig jaar voor een ernstige toename in fijnstof. Volgens Nuon valt dat reuze mee: de centrale in Diemen zou zelfs minder gaan uitstoten dan één houtkachel, aldus de website van het energiebedrijf.

Inwoner Hillebrand is niet gerustgesteld: "Hoe meer ik lees, hoe meer zorgen ik me maak". Zo zegt zij dat nog onduidelijk is wat voor filter er in de schoorsteen komt. 25 vrachtwagens per dag gaan de houtkorrels aanvoeren. De lucht in Diemen is al slecht omdat de gemeente ligt ingeklemd tussen A10 en A1 en de twee aardgascentrales van Nuon.

Nuon was wat beteuterd toen Diemen niet blij bleek met de 'duurzame' stap. "De centrale gaat 18.000 voetbalvelden per jaar aan hout verbranden", berekende lerare Hillebrand. "Hoe kan de grootste houtkachel van Nederland schoner zijn dan een houtkachel hier in de straat?" Wat haar opviel: "In oudere stukken is er sprake van veel meer emissie van fijnstof en andere gevaarlijke stoffen dan in de aanvraag voor de vergunning. En waarom zijn de normen voor biomassacentrales zoveel soepeler dan voor afvalverbrandingsinstallaties?"

Vrijdag was Hillebrand met Urgenda en 'bomenridders' bij minister Wiebes op bezoek. "Om te pleiten voor bomen planten in plaats van kappen. Dat houtstoken goed is voor het klimaat, is een verhaal dat is gecreëerd om de reksom kloppend te maken. Het helpt ons juist verder de penarie in."

Convenant als laatste redmiddel
Voor het geval Diemen geen juridische middelen heeft om de bouw van een grote biomassacentrale te stoppen, heeft het een convenant-tafel in het leven geroepen. Om 'het leed binnen de perken te houden en op privaatrechtelijke manier maximaal invloed uit te oefenen'.

Samen met Nuon, Amsterdam, Almere en Noord-Holland gaat Diemen om tafel om de productie zo schoon en duurzaam mogelijk te krijgen. Wethouder Jorrit Nuijens: "Wij willen juridisch afdwingbare afspraken over uitstoot van fijnstof en maximale extra verkeersbelasting. Bovendien willen wij vastleggen hoe lang 'tijdelijk' is, zodat we niet eeuwig worden opgezadeld met nog slechtere lucht."

Biomassa Centrales (Voorbeeld Diemen)

De problemen in NL met biomassa vraagt op een proactieve opstelling. Plannen voor biomassa moeten op het moment van aanvraag van de vergunning vergezeld moeten gaan door een impactanalyse en monitoring van luchtkwaliteit zoals onlangs in Diemen..door het bureau Mobilisation is gedaan. Ondanks burgerlijke en politieke weerstand worden ze toch gebouwd. Toont het verhaal van Diemen aan.

Nog beter zou zijn geen biomassa:

Nederland moet versneld inzetten op echte schone innovatie bijv. warmte koude opslag (lokaal), verbeterde isolatie, rollout zonnepanelen. Biomassa is zo en zo al achterhaald qua duurzaamheid. 15% meer CO2 dan steenkool.

Om de stadswarmte van o.a. Amsterdam, Diemen en Almere te “verduurzamen”, werkt Nuon/Vattenfall aan een geraffineerde campagne om de warmte uit hun fossiele bronnen in een nieuw jasje te steken. Biomassa is helemaal niet duurzaam, maar een korte termijn oplossing om (met subsidie!) massaal bossen te kappen en op te stoken om, zo is het idee (houtstook geeft dubbele Co2 uitstoot tov gas), de klimaatdoelstellingen te bereiken. **Deze centrale zal op jaarbasis 18.000 voetbalvelden bos verbranden en dat wordt gesubsidieerd met €200 tot €300 miljoen. Het verbranden van hout heeft een zeer negatieve impact op het klimaat, natuur en luchtkwaliteit volgens vooraanstaande wetenschappers, het RIVM en het Longfonds.** Nuon/Vattenfall wil nog niet aangeven wie de leverancier gaat zijn van de ‘duurzame’ biomassa. Maar internationaal onderzoek van o.a. de Universiteit van Maryland, Dogwood Alliance, Global Forest Organisation en Zembla laat zien dat er buiten Nederland geen duurzame biomassa gegarandeerd kan worden.

“Uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat emissies van de toekomstige biomassacentrale veel hoger zijn dan tot nu toe werd aangenomen. Het gaat om hoge concentraties fijnstof, maar ook om Zeer Zorgwekkende Stoffen zoals kwik, cadmium en dioxines en furanen.

Adviseur Johan Vollenbroek van Mobilisation, een NGO gespecialiseerd in klimaatverandering en biodiversiteit, stelt zelfs dat een afvalverbrandingsinstallatie de voorkeur zou verdienen boven deze biomassacentrale van Nuon/Vattenfall”

Zorgwekkende Vervuiling (Voorbeeld Diemen)

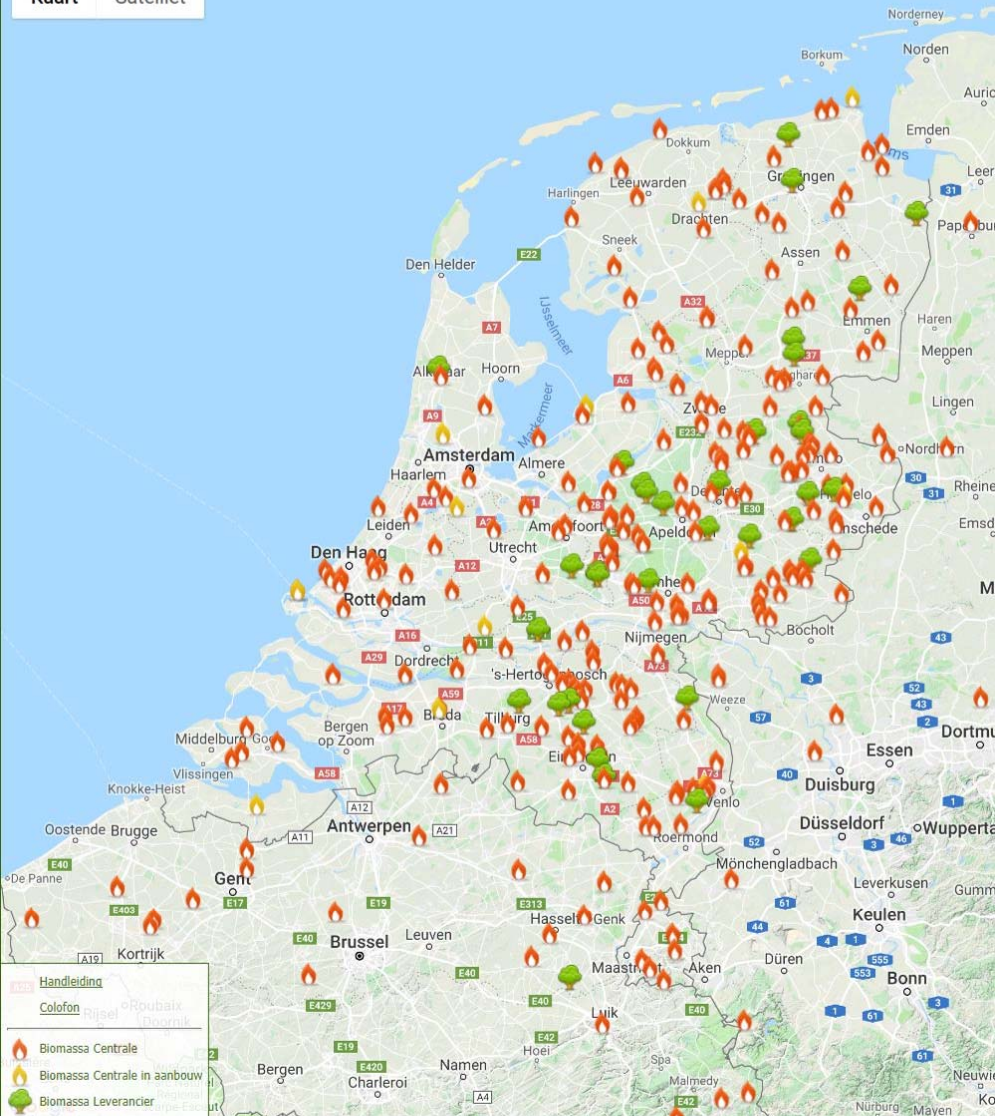
Samenvatting van de effecten van vervanging van een deel van de gasstook door houtstook:

1. Klimaatverandering wordt versterkt c.q. een negatief effect opwarming van de aarde.
2. Er wordt een groot scala aan luchtverontreinigende stoffen via de schoorsteen naar buiten geblazen zoals stikstofoxiden, zwaveloxiden, zoutzuur, waterstofzuur, ammoniak, kwik, cadmium en thallium, zware metalen overig en dioxines en furanen, waaronder ook Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)-stoffen waarvoor de minimalisatieverplichting geldt met uiteindelijk een nulmissie.
3. Depositie van stikstof, zwaveloxiden, zoutzuur, waterstofzuur, ammoniak, kwik, cadmium en thallium, zware metalen overig en dioxines en furanen op natuurgebieden zoals het Naardermeer en andere natuurgebieden is niet onderkend.
4. De emissies van bovengenoemde vrachten zijn voor een aantal componenten hoger dan de Europese/Nederlandse eisen aan afvalverbrandingsinstallaties. Meer dan 20 jaar oude afvalverbrandingsinstallaties zoals HVC Alkmaar en ARN Nijmegen laten veel lagere emissies zien dan hier in voorschrift 2.1 wordt vergund.
5. De vergunde emissies in voorschrift 2.1 kunnen veel scherper, soms wel met een factor 10 lager zoals voor fijnstof.
6. Voor de burger van Diemen zou qua luchtverontreiniging een afvalverbrandingsinstallatie de voorkeur verdienen boven een biomassacentrale van NUON.

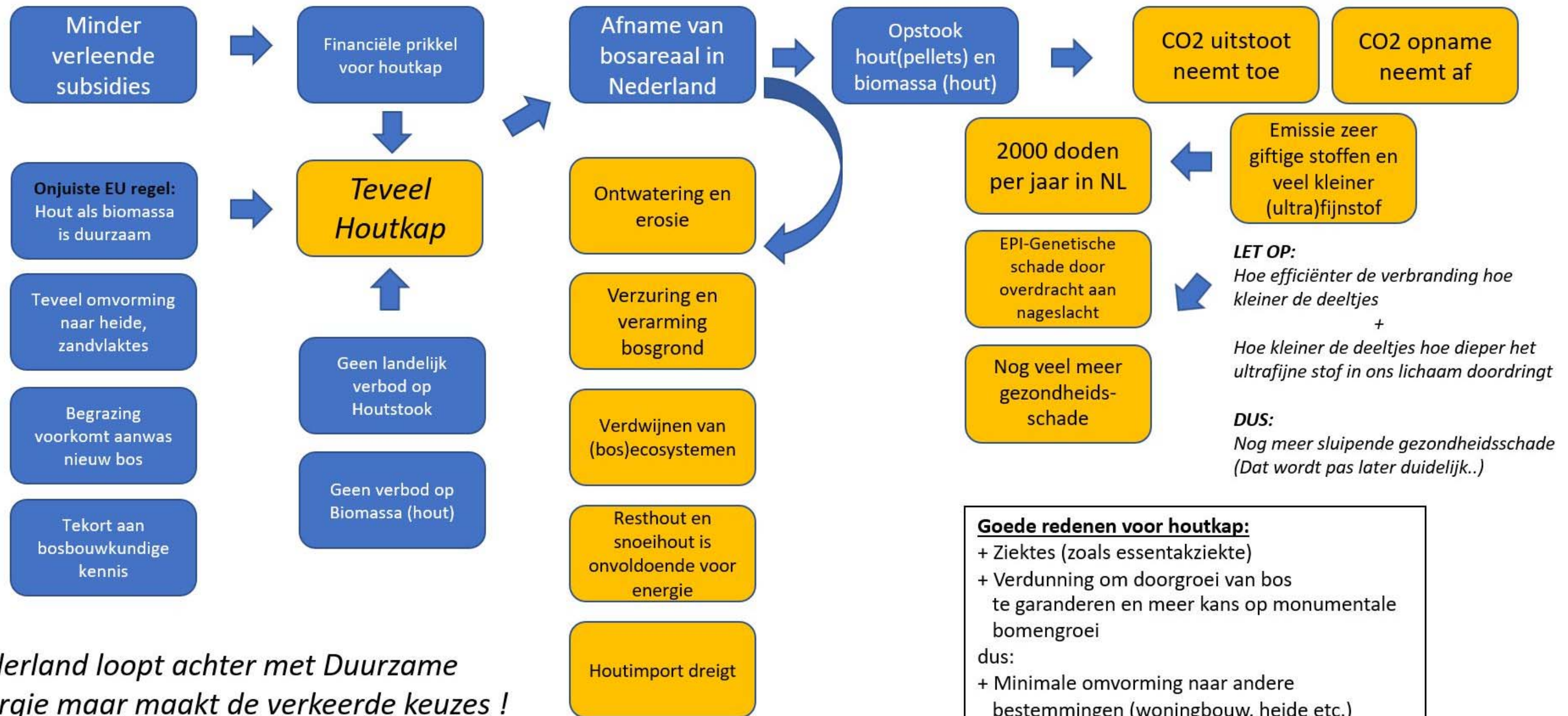
Tabel 1: Vergunde vrachten in kg/jaar

Verontreinigende stof	Vergunde vracht in kg/jaar	Opmerking
CO2/Koolstofdioxide/broeikas gas	Onbeperkt	Emissie bijna het dubbele van stoken op aardgas
Fijn stof	7.000 uit de schoorsteen exclusief overige emissiepunten	Emissie treedt niet op bij aardgas stook
NOx/Stikstofoxiden	111.000	Emissie hoger dan bij stoken op aardgas
CO/Koolmonoxide	139.000	
SO2/Zwaveloxiden	41.600	Emissies treden niet op bij stook op aardgas
HCl/Zoutzuur	11.000	
HF/Waterstofzuur	1.400	
NH3/Ammoniak	5.500	

Kaart Satelliet

Bosbeheer in Nederland (oorzaak en gevolg)

Nederland loopt achter met Duurzame Energie maar maakt de verkeerde keuzes !

Laat dus onze bossen in tact, want ook dat draagt bij aan gezonde mensen en ontspanning

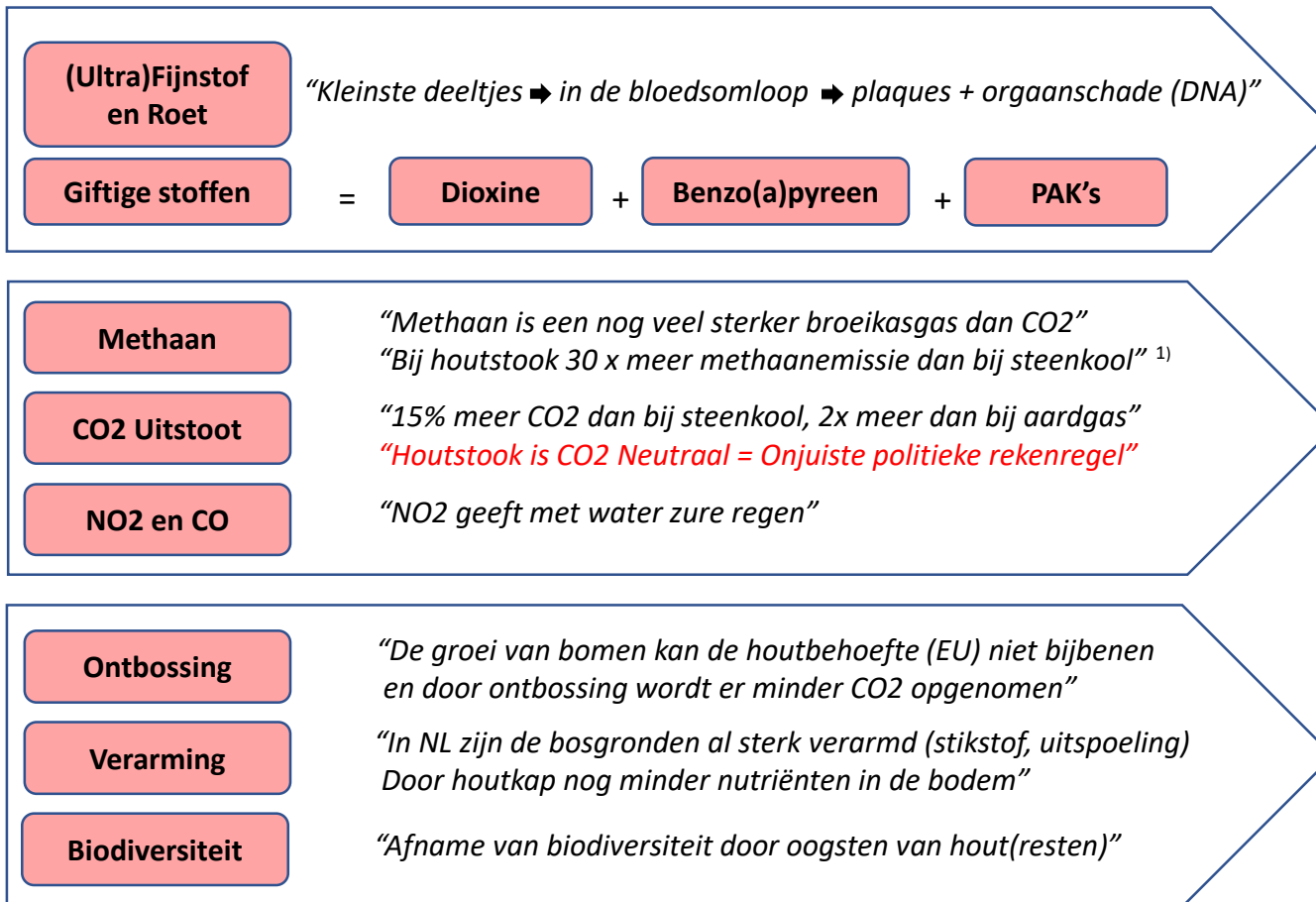
INFOGRAPHICS

HOUTSTOOK

Impact en risico's van houtstook

HOUTSTOOK BIJ (ECO-/PELLET-)KACHELS EN BIOMASSA:

NEGATIEVE CONSEQUENTIES:

Longklachten, slijmvliesaandoeningen
Keelpijn, Aderverkalking
Kanker-incidentie
(12x hoger dan bij sigaretten)
DNA schade
Hartklachten, beroertes, diabetes
Stress, slaapproblemen
Sterke afname kwaliteit van leven
en afname levensverwachting (> 1 jaar)

Sterke toename broeikas effect
Milieudoelstellingen worden tegen-
gewerkt
Verzuring van bossen, vermossing en
verstoring biologisch evenwicht
CO-vergiftiging (Koolmonoxide)

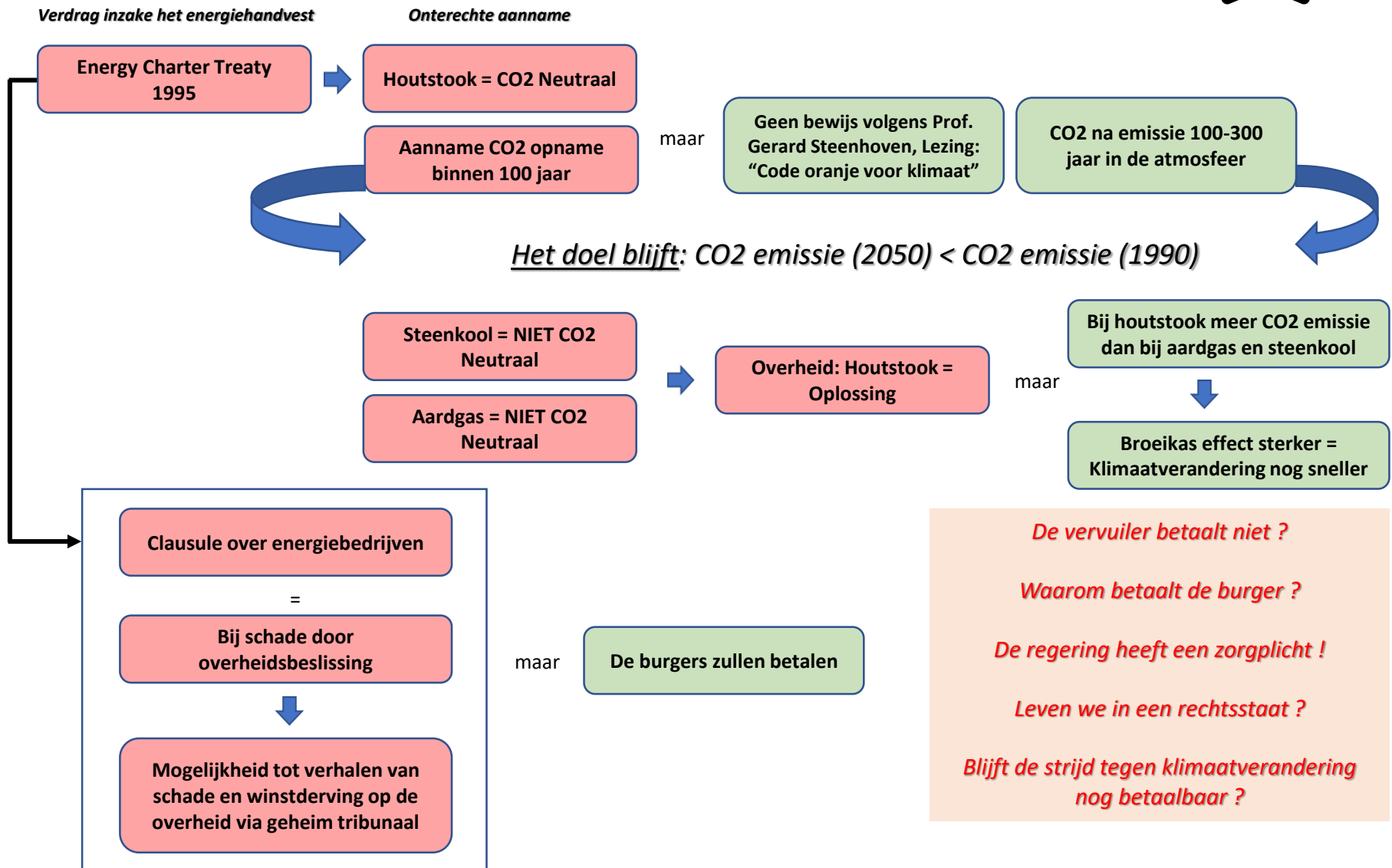
Kaalslag en stofvorming
Aardverschuivingen, overstromingen
Visuele verontreiniging
Schade aan flora en fauna
CO2 Schuld (minstens 100 jaar)
Nog sterkere verarming bosgrond
Stofvorming (bij verwerking hout)
dus gezondheid loopt gevaar !
Bosareaal Canada, USA en Baltische
staten loopt sterk terug
Minder CO2 opname door houtkap

Commentaar: Risico groepen t.a.v. gezondheid klachten zijn kinderen en ouderen, maar in feite betaalt iedereen de prijs !

¹⁾Bron: Duncan Brack, Biomass for Power and Heat, Impacts on Global Climate

Roet (of carbon black) is een stof die ontstaat bij een onvolledige verbranding van koolstofhoudende brandstoffen en als ultrafijnstof samenklontert.

De vervuiler betaalt ?

Bewustzijns campagnes werken niet

DE OPLOSSING VOOR POLITIEK DEN HAAG

VERBIED HOUTSTOOK LANDELIJK
BIED BETAALBARE ALTERNATIEVEN
SCHAF AF DIE SUBSIDIEREGELING OP HOUTKACHELS
STIMULEER ALTERNATIEVEN KACHELBRANCHE
BOETES BIJ OVERTREDING

**GROOT CONTRAST !
DE GROTE BLINDE VLEK VAN DE POLITIEK !
IS DIT ONTKENNING ?
WERKT DIT PREVENTIEF ?
POLITIEK KOMT NIET MET DE
“ENIGE OPLOSSING”**

Alternatieven voor houtstook

Alternatieven voor houtstook

Voor houtstook zijn op alle fronten alternatieven:

- Elektrische barbecue
- Elektrische sfeerhaard als alternatief voor kachel of open haard
- Tuinverlichting op zonne-energie als alternatief voor fakkels
- Warmtepompen t.b.v. verwarming
- Infraroodverwarming als verwarmingsbron
- HR-ketel op importgas als hoofdverwarming
- Verbeterde elektrische verwarming (in ontwikkeling)
- Kachels waarin waterstof verstoekt wordt (in ontwikkeling)

waarbij rekening gehouden moet worden dat de benodigde elektrische energie duurzaam is verkregen m.b.v. zon, wind en/of water. Tevens is het voor de alternatieven voor ruimteverwarming van belang dat de consument een laag energiegebruik heeft. Om dat te stimuleren, zie ook de maatregelen 36 en 37.

36. Belast burgers en bedrijven qua kosten van water en energie gelijk om draagvlak te creëren voor energiebesparing

37. Stimuleer een laag energie- en waterverbruik, waardoor het makkelijker is om alternatieve verwarming te creëren

- * Het afschaffen van vastrecht op energie en water.
- * Beneden een vaste hoeveelheid per jaar per persoon die vaste hoeveelheid gratis te verstrekken. Bij overschrijding van die vaste hoeveelheid die vaste hoeveelheid wel in rekening brengen. Die vaste hoeveelheid zou bijvoorbeeld voor water 10 m3 kunnen zijn en voor energie 1000 kWh.
- * Vergroot boven die vaste hoeveelheid de prijs van water en energie per eenheid evenredig met de afname al dan niet trapsgewijs.

WAARSCHUWING: Te snel van het gas afgaan duwt gebruikers richting houtstook en biomassa. Daarom eerst betaalbare alternatieven ontwikkeling zonder de burgers op te zadelen met hogere kosten. Ook stoot houtverbranding 2x zo veel CO2 uit vergeleken met aardgas.

Dringend verzoek aan de overheid:

Aansturen van de Nederlands Haarden en Kachelbranche op overgang naar echt duurzame en betaalbare alternatieven

Verbod op houtkachels en APV instellen
(Stoken op hout = NIET Duurzaam en zeer ongezond)

Schaf subsidieregeling af voor alle (eco-)kachels (hout) en biomassa en ondersteun echt duurzame en betaalbare alternatieven.

Rol van katalysator voor de Waterstoftransitie en slimme oplossingen (o.a. Geothermie (check risico's))

Financiële, praktische en morele stimuli voor consumenten voor lager verbruik

Bied ruimte voor betere woning-isolatie
Grote projecten voor quantum korting

“Waar WEL over gesproken wordt”

Het onjuiste verhaal van de Nederlandse Haarden en Kachelbranche

Perscommuniqué Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche (NHK) naar aanleiding van brief Platform Houtrook en Gezondheid aan de Staatssecretaris van I en W, Mevrouw Stientje van Veldhoven

De NHK is de afgelopen 2 jaar deelnemer in het Platform Houtrook en Gezondheid geweest en als zodanig mede opsteller van bovengenoemde brief aan de Staatssecretaris.

Dat wil niet zeggen dat de NHK alle punten in de brief onderschrijft. De brief is een compromis tussen 23 organisaties.

Houtrook kent vele facetten. Het zijn niet alleen houtgestookte toestellen die binnenshuis worden gebruikt, maar ook vuurkorven, buitenstookplaatsen, het stoken van afval, zogenaamde vreugdevuren, etc. **die tot veel overlast leiden en waarop de NHK nauwelijks of geen invloed heeft.**

De NHK dringt al jaren aan om **strengere normen voor hout- en pelletkachels in Nederland** te introduceren zoals onze buurlanden België, Duitsland, Groot-Brittannië al hebben gedaan. Helaas zijn **de strengere Europese normen** (volgens Ecodesign) voor hout- en pellettoestellen uitgesteld tot 2022. De branche dringt erop aan die normen alsnog zo snel mogelijk in Nederland in te voeren. Ook vindt de NHK dat er afspraken moeten komen over wie een toestel mag installeren en onderhouden. Net zoals er nu afspraken komen voor de installatie van gastoestellen vanwege de CO-problematiek. Een toestel kan technisch nog zo goed zijn, als het verkeerd wordt geïnstalleerd kan dit leiden tot overlast of zelfs tot onveilige situaties.

Niet weg te cijferen is dat hout- en pellettoestellen momenteel een grote bijdrage leveren aan hernieuwbare energie. 15% van **onze hernieuwbare energie** is momenteel afkomstig van haarden en kachels op biomassa (hout en pellets).

Volgens een recent rapport (januari 2018) van de Gezondheidsraad draagt alle verwarming door particulieren voor 1,2% bij aan de fijnstofuitstoot (PM 2,5) in Nederland. Dat wil zeggen dat houtstook ver onder de 1% zit. Desalniettemin wil de NHK dit cijfer de komende jaren halveren en met alle partijen zo goed mogelijk samenwerken om dit te realiseren.

Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche
13 maart 2018

“Waar NIET over gesproken wordt”

ECO Kachel Schandaal - Leugens

Blind vertrouwen op de kachelbranche is niet aan te bevelen
Meer monitoring en metingen zijn nodig

Eco-Design Kachels vervuilen meer dan diesel en wel 25x meer dan een 10 jaar oude vrachtwagen (Volgens een Deens rapport over zeer hoge emissies van de nieuwste kachels)

Alle Houtstook is vervuilend en de kachelbranche draagt daar aan bij door kachelverkoop en het vermijden van 100% duurzame alternatieven

Houtstook is **géén** hernieuwbare energie, het duurt ongeveer 100 jaar voor CO₂ schuld is ingelost aangenomen dat houtaanplant plaatsvindt

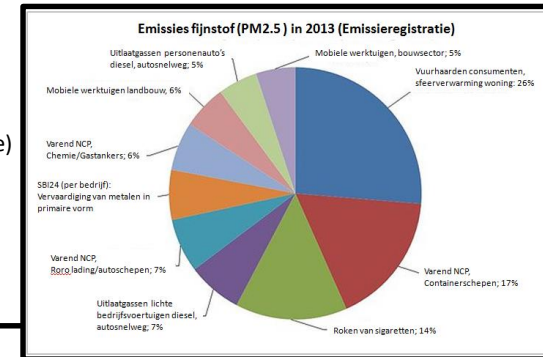
15% meer CO₂ emissie door houtstook dan steenkool en 2x meer dan bij aardgas

Strengere regels betekent: Nog meer werk voor de kachelbranche en minder voor bouwmarkten e.d.

Anno 2018:

Niet 1,2% van het fijnstof PM_{2,5} komt door houtstook maar **meer dan 26%** (De houtstook neemt jaarlijks sterk toe)

Geen vermelding dat efficiëntere ECO-kachels méér giftig ultra fijnstof (PM_{0,1}) uitstoten

WAARSCHUWING

Correct Gebruikte
ECO kachels
kunnen de
volgende aandoeningen
veroorzaken

**Long kanker, hart- en
vaatziektes, emfyseem,
vroegtijdige geboortes, diabetes,
beroertes,
foetale afwijkingen, alzheimer, asthma
door
PM_{0,1} - PM_{2,5} VERVUILING**

DE IMPACT VAN HOUTROOK

IN DE WINTER: HOUTKACHELS

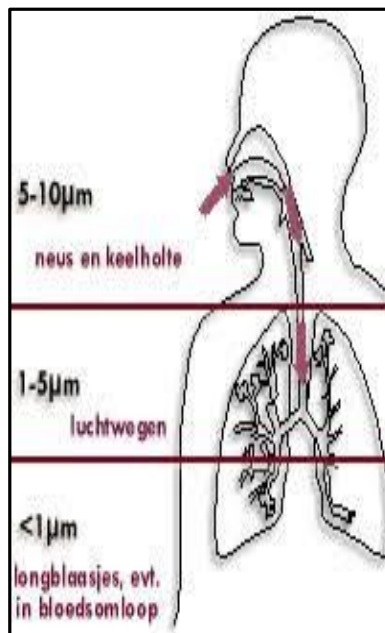
DAARNA

NOG MEÉR EMISSIE VAN ULTRA FIJNSTOF EN GIFTIGE AEROSOLEN

GEVAAR:

(ONVOLLEDIGE) VERBRANDING VAN (BEWERKT) HOUT

NOG MEER UITSTOOT VAN KANKERVERWEKKENDE STOFFEN EN ULTRA FIJNSTOF

ADEMHALINGSPROBLEMEN
SLIJMVLIESAANDOENINGEN
HOESTEN
IRRITATIE

COPD
LITTEKENS LONGWEEFSEL
DNA VERANDERING, ORGAANSCHADE
AUTO-IMMUUNZIEKTEN

HART EN VAATZIEKTEN, ADERVERKALKING
(LONG)KANKER
BEROERTES, DIABETES, DEMENTIE

VEEL STRESS - VERKORTE LEVENSDUUR (1 JAAR OF MEER) - STERKE AFNAME LEVENSKWALITEIT

12000 DODEN PER JAAR – ONNODIG VEEL ZIEKEN EN TORENHOGE ZIEKTEKOSTEN

Vuurkorven

Paasvuren

Tuinhaarden

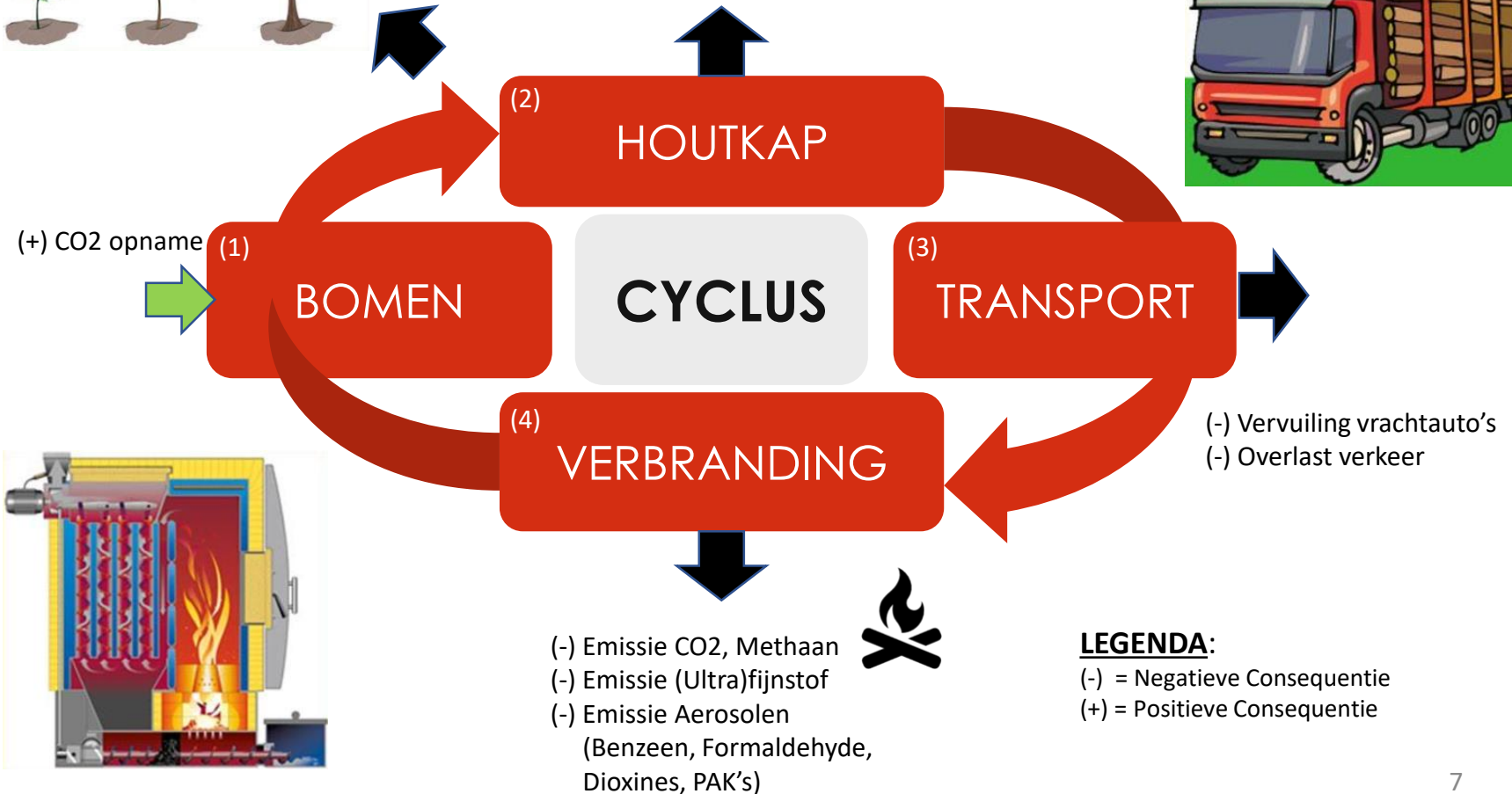

Barbecue

Duurt minimaal 100 jaar
voor de CO2 schuld is ingelost

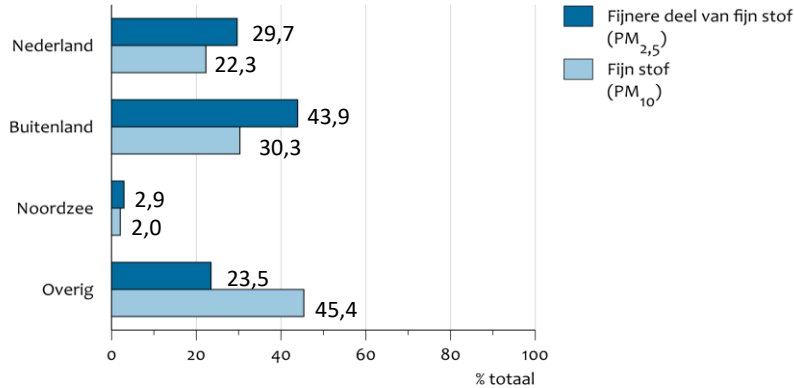
- (-) Afname Biodiversiteit
- (-) Stofuitstoot bij verwerken van hout
- (-) Kaalslag bossen -> Versterking broeikas effect
- (-) Visuele verontreiniging (Landschap)
- (-) Rijke humuslaag spoelt weg = erosie
- (-) Toename stof bij droogte -> Overlast
- * Vereist controle t.a.v. de kwaliteit
- * Incl. verwerking tot pellets

Herkomst Fijnstof PM2,5 en PM10 (RIVM)

Herkomst fijn stof en het fijnere deel van fijn stof, 2012

Bron: RIVM, 2013.

PBL/mei13
www.clo.nl/nl047004

Nederland

De doelgroepen Verkeer en Landbouw leveren de belangrijkste bijdrage aan het Nederlandse deel van de fijnstofconcentraties. Binnen stedelijke agglomeraties is het aandeel van het verkeer en lage bronnen, zoals open haarden, hoger.

Buitenland

De belangrijkste buitenlandse bijdragen komen van industrie, energieopwekking, verkeer en raffinaderijen.

Noordzee

De categorie 'Noordzee' bevat de emissies van de scheepvaart op het Nederlandse deel van het Continentaal Plat.

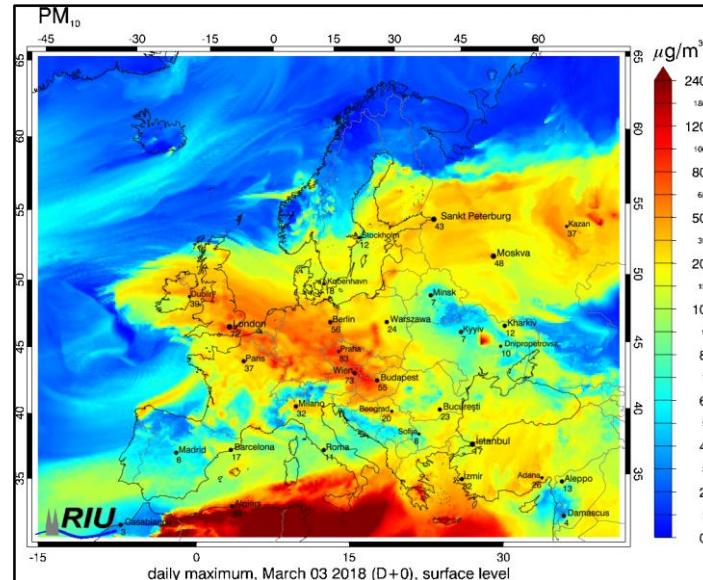
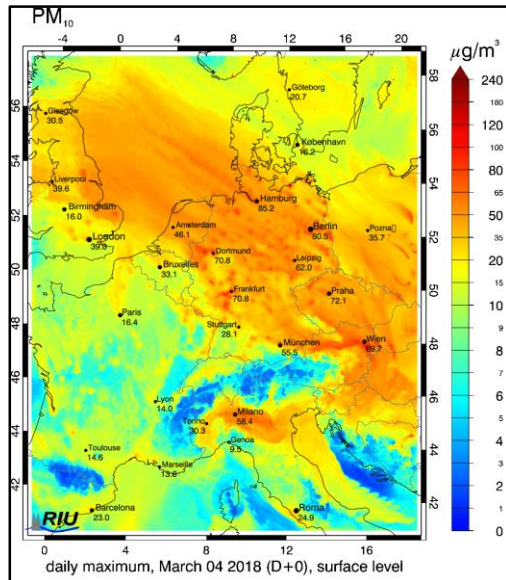
Overig

De met de modellen berekende concentraties worden gekalibreerd op meetresultaten. Er is echter een verschil tussen de uitkomsten van de modelberekeningen en de metingen. Dit verschil is in de figuur aangegeven als de categorie 'Overig'.

Volgens de laatste inzichten is gemiddeld voor Nederland 75-80% van de bestanddelen van fijn stof (PM10) in lucht van antropogene herkomst (door menselijk handelen)

Op zwaar belaste wegen, zoals binnenstedelijke wegen kan dit percentage hoger dan 80% zijn. Voor de fijnere fractie van fijn stof (PM2,5) is gemiddeld 85-90% antropogeen (Matthijsen & Koelmeijer, 2010).

Satellietbeelden van fijnstof PM10 (Europa)

Ook hier duidelijk zichtbaar wat de oorsprong is van het fijnstof PM10: Van onze oosterburen. (bron: <http://hermes.eurad.uni-koeln.de/PLOTS//201803/04/an01w-p05-PM10-l01-dmax.gif>)

Hoge fijnstof concentratie bij zuid oosten wind. Duidelijk zichtbaar de herkomst van Duitsland en Midden Europa.

Gezondheidseffecten Fijnstof (PM 2,5)

Werkingmechanisme fijn stof

Fijn stof kan via inademing terecht komen in neus, de bovenste en onderste luchtwegen en in de longen. Daar kan het ontstekingsreacties en weefselschade veroorzaken en kan de zuurstofopname worden bemoeilijkt. De ontstekingsreacties kunnen ook schadelijk zijn voor de hartfunctie en dus ook voor hartpatiënten. Fijn stof heeft ook neurologische effecten die bijvoorbeeld de hart(spier)functie negatief kunnen beïnvloeden (RIVM, 2013).

Gezondheidseffecten van blootstelling aan fijn stof (PM_{2,5}), 2013

Gezondheidsindicator	Duur blootstelling	Ziekte last door fijn stof	Aandeel in de totale ziekte last
Levensduurverkorting bij langjarige blootstelling	langdurend	9 maanden per persoon gemiddeld	Ca. 1%
Postneonatale sterfte (1-12 maanden)	langdurend	13 sterfgevallen per jaar	8%
Bronchitisklachten onder kinderen (6-12 jaar) met luchtwegaandoeningen	langdurend	12.400	15% van kinderen met klachten; 1% van alle kinderen
Jaarlijks aantal nieuwe gevallen van chronische bronchitis bij volwassenen	langdurend	6.900	21% van alle bronchitispatiënten;
Aantal vroegtijdige doden tijdens smogepisoden	kortdurend	2.300	2% van totale sterfte
Ziekenhuisopnamen voor hart- en vaatziekten	kortdurend	2.500	1% van alle klinische opnamen
Ziekenhuisopnamen voor ziekten aan de ademhalingswegen	kortdurend	2.100	2% van alle klinische opnamen
Werkverzuim (dagen)	langdurend	4.500.000	6% van het totale aantal verzuimdagen
Aantal dagen met klachten bij kinderen met astma	kortdurend	500.000	6% van het totale aantal astmaklachten onder astmatische kinderen
Dagen met beperkte lichamelijke activiteit (inclusief werkverzuim, ziekenhuisopnamen, dagen met klachten)	langdurend	20.000.000	6% van het totale jaarlijkse aantal dagen met beperkte activiteit (gemiddeld 1 dag per jaar door luchtverontreiniging)
Laag geboortegewicht (<2500 g)	langdurend	4.300	37% van alle lage geboortegewichten (3% van alle geboortes)
Sterfte aan longkanker	langdurend	1.200	11% van alle longkankersterfte

Bron: Maas et al., 2015; Maas et al., 2015

- Het aantal vroegtijdig sterfgevallen en spoedopnamen valt iets lager uit dan in Maas et al., 2015 en Maas et al., 2015 doordat voor Volksgezondheidszorg.info de berekeningen zijn herhaald met gebruik van de meest recente sterfte- en ziekenhuisopnamecijfers (2012 i.p.v. 2011 in Maas et al., 2015).
- De getallen kennen een onzekerheidsmarge: voor de schatting van de levensduurverkorting is deze ca. 30%; voor de andere effectmaten is deze groter.
- De verschillende gezondheidseffecten van blootstelling aan fijn stof in Nederland zijn berekend voor een gemiddelde PM_{2,5}-concentratie van 14 µg/m³ in 2013.
- Bij deze berekeningen is ervan uitgegaan dat alle fijnstofonderdelen even schadelijk zijn, dat het fijnstofmengsel (PM_{2,5}) als indicator kan worden gebruikt voor alle gezondheidseffecten van fijn stof en dat PM_{2,5} al vanaf 0 µg/m³ effecten veroorzaakt (Maas et al., 2015).
- De berekeningen zijn gebaseerd op de relatieve risico's uit de WHO-studies REVIHAAP en HRAPIE (WHO Europe, 2013; WHO Europe, 2013), de EU-studie ESCAPE (Pedersen et al., 2013) en een reviewartikel over longkanker en fijn stof (Hamra et al., 2014).

ECO WOODSTOVE CANCER RISK

All woodstoves pollute, including NEW EPA certified woodstoves

FACT - WOODSMOKE IS TOXIC

It is harmful to everyone and
DAMAGES:

BRAIN

KIDNEYS

LIVER

LUNGS

REPRODUCTIVE SYSTEM

Young children

are most vulnerable. Their nervous systems are still developing and they absorb 4-5 times more than adults, which can cause:

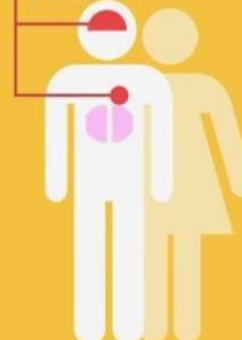
- reduced lung development
- Intellectual disability
- underperforming at school
- behavioural issues

In adults

exposure increases the risk of:

- lung disease
- ischaemic heart disease
- stroke
- dementia

In pregnant women

exposure damages many organs but also affects:

- the developing foetus

Air Pollution from residential woodburning is a human rights issue

Secondhand Woodsmoke Kills

There are no safe levels of PM2.5 PAHs VOCs All class 1 Carcinogens

Contrast wetgeving versus realiteit houtstook

Wat zegt de wetgeving ?

De **Wet Aanpak Woonoverlast** het verbiedt het veroorzaken van ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden. Ook hieronder valt houtrook.

Het **Burgerlijk Wetboek** verbiedt dat een eigenaar van een erf de eigenaars van andere erven hinder toebrengt, zoals door het verspreiden van stank, rook of gassen.

Dat is precies datgene wat het gebruik van een open haard, houtkachel, pelletkachel, vuurkorf, tuinhaard, hot-tube e.d. doet. *Burgerlijk Wetboek (Boek 5, Artikel 37)*

De Wet Milieubeheer zegt dat iedereen de zorg voor het milieu in acht moet nemen en niets mag doen dat nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt. Dat is precies wat Houtrook doet.

Verder verbiedt de **Wet Milieubeheer** het verbranden van afval. Daar valt veel hout onder dat in de praktijk in houtkachels wordt verbrand.

Tevens stelt deze wet grenswaarden voor 10 stoffen plus fijnstof - al deze stoffen zijn aanwezig in houtrook.

De **Woningwet** zegt dat een eigenaar van een woning ervoor moet zorgen dat hij geen gevaar voor de gezondheid oplevert. En wat doet Houtrook?

Volgens Art. 7.22:

Onverminderd het bij of krachtens dit besluit of de [Wet milieubeheer](#) bepaalde is het verboden in, op of aan een bouwwerk of op een open erf of terrein voorwerpen of stoffen te plaatsen, te werpen of te hebben, handelingen te verrichten of na te laten of werktuigen te gebruiken, waardoor:

1a. Op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze rook, roet, walm of stof wordt verspreid;

Wat is de realiteit ?

Meer dan 1,5 miljoen houtkachels in Nederland, en additioneel biomassa centrales (op hout), gebruik van vuurkorven, paasvuren, tuinhaarden en barbecues.

Ten onrechte subsidie op allerlei houtkachels (eco-design/pellet)

Meer dan 1 miljoen mensen met COPD, Astma die hier zwaar onder lijden.

Verkorte levensduur van minimaal 1 jaar voor iedereen.
12000 mensen die vroegtijdig overlijden

Sterk verhoogde kans op hart- en vaatziekten, dementie, kanker, beroertes, longaandoeningen, diabetes en verminderde kwaliteit van leven

Draagt in hoge mate bij aan CO2 uitstoot en versterkt het broeikaseffect

Wat doet de politiek ?

Houtkachels mogen gebruikt worden.

De Ned. Haarden en Kachelbranche mag blijven verkopen.

De politiek laat de mensen aan hun lot over en grijpt ondanks bestaande wetgeving niet in.

Wat nu moet gebeuren?

Dit vraagt om een BAN VAN ALLE HOUTSTOOK en dient ook in Europees verband opgelost te worden.